

Adres Bureau Regioburgemeesters
Prins Clauslaan 16
2595 AJ Den Haag

Postadres Postbus 20305
2500 EH Den Haag

Telefoon

Behandeld door

Telefoon

E-mail

Aan prof. mr. dr. F. B. J. Grapperhaus
De minister van Justitie en Veiligheid
Postbus 20301
2500 EH Den Haag

Onderwerp Standpunt Kabinet evaluatierapport Kijken

Datum 6 maart 2018

Ons kenmerk 201802

Bijlage(n) 1

Pagina 1/2

Excellentie,

Met waardering en herkenning hebben wij kennis genomen van het rapport van de commissie Evaluatie Politiewet 2012 (de commissie Kijken). Graag spreken wij met u op korte termijn over het standpunt van het Kabinet over het evaluatierapport. De regioburgemeesters hebben in de bijlage bij deze brief per aanbeveling van de commissie een reactie geformuleerd. Deze reactie is tot stand gekomen door input op te halen bij alle 380 burgemeesters in onze regio's.

De (regio)burgemeesters onderschrijven de analyse van de commissie. Wij zien in de praktijk dat bij de vorming van nationale politie de balans te veel is doorgeschoten naar het landelijke niveau. Wij vinden het belangrijk dat binnen de kaders van het politiebesteding meer ruimte komt voor sturing door het lokale gezag en dat de politiechefs/teamchefs beter in staat moeten worden gesteld om ook beheersmatig het gezag te kunnen volgen. In onze ogen kan daarmee adequater worden ingespeeld op de veiligheidsvraagstukken waar Nederland voor staat en die zich vaak vooral lokaal manifesteren. Uit de input van de burgemeesters blijkt dat zij nog veel mogelijkheden zien om te komen tot een betere en nauwere samenwerking tussen politie en gemeente op lokaal niveau mits de politie de noodzakelijke ruimte krijgt voor de daarvoor benodigde (maatwerk)oplossingen, zowel financieel als capaciteitsmatig.

Wij zien een aantal hoofdlijnen voor de doorontwikkeling van de politie:

1. Geef de korpschef meer ruimte binnen de beheersportefeuille onder de harde randvoorwaarde dat hij deze ruimte vervolgens doormandateert aan de politiechefs en teamchefs zodat zij beter invulling kunnen geven aan het adagium beheer volgt gezag. De lokale gezagsdriehoek hoort weer leidend te zijn voor de aansturing van de politie. Het beheer moet zo ingericht zijn dat dit het gezag kan volgen.

20180511.012 09:24 0004

2. Beperk het aantal nationale prioriteiten voor de politie. Een nationale veiligheidsagenda moet alleen die thema's bevatten waar een ieder van overtuigd is dat een landelijk gecoördineerde aanpak nodig is, zoals bijvoorbeeld bij de aanpak van cybercrime. In de gezagsdriehoek wordt vervolgens bepaald of een nationaal aangewezen prioriteit in de betreffende gemeente ook daadwerkelijk speelt en welke aanpak daarbij past.

Door terughoudend te zijn bij het stellen van nationale prioriteiten en ruimte te laten aan de gezagsdriehoek wordt er weer meer ruimte gecreëerd voor de lokale prioriteiten en kan het gezag, zowel in kleine als grote gemeenten, zijn rol beter invullen.

3. Zorg ook voor terughoudend bij nationale beleidsvorming gericht op de taakuitvoering van de politie. Regelmatig wordt het gezag lokaal geconfronteerd met gevolgen van nationale beleidskeuzes, die lokaal niet altijd effectief uitwerken. Niet alleen het beheer moet volgend zijn aan het gezag, maar ook het beleid moet aansluiten bij en ondersteunend zijn aan de prioritering door het gezag en de wijze waarop de (integrale) aanpak van veiligheidsvraagstukken lokaal is georganiseerd.
4. Zorg dat in het LOVP alleen gesproken wordt over die zaken op gebied van beheer en taakuitvoering die ook daadwerkelijk landelijk aan de orde moeten worden gesteld. De hoofdfocus binnen het bestel moet immers in de gezagsdriehoeken liggen. Zorg daarbij dat regioburgemeesters voldoende tijd krijgen om input op te halen bij de burgemeesters in hun regio zodat zij in het LOVP daadwerkelijk namens de burgemeesters in hun regio kunnen spreken. Wij zijn daarbij van mening dat de Tweede Kamer door de minister moet worden geïnformeerd als er wordt afgeweken van de in het LOVP uitgebrachte adviezen van de gezagen over beheersplan, begroting, ed.

5. Ten aanzien van het standpunt over de BOA's verwijzen wij u naar de brief van de VNG.

Tot slot willen wij een belangrijke kanttekening maken bij de conclusies en aanbevelingen van de commissie. In alle regio's is door burgemeesters aangegeven dat de analyse van de commissie niet los gezien kan worden van het capaciteitsvraagstuk. Voor ieder politiebestedel geldt dat deze slechts slagvaardig en geloofwaardig kan opereren wanneer voldoende capaciteit aanwezig is om de wettelijke taken van opsporing, handhaving en hulpverlening daadwerkelijk te kunnen verrichten. Dit is nu (nog) onvoldoende het geval. Wil de politie een adequaat antwoord kunnen (blijven) geven op maatschappelijke fenomenen zoals ondermijning, cybercrime, maar ook de toename van het aantal personen met verward gedrag in het publiek domein, zal zowel kwantitatief, als kwalitatief nog een belangrijke slag moeten worden gemaakt. Dat geldt zowel de wijkgebonden politiezorg, de opsporing als de intelligenceorganisatie.

Voor het overige verwijs ik u graag naar de bijlage, waarin meer in detail op de conclusies en de aanbevelingen van de commissie wordt ingegaan.

Met vriendelijke groet,

J. A. Aboutaleb
Voorzitter overleg regioburgemeesters

Reactie Regioburgemeesters op Rapport Kijken

6 februari 2017

Algemeen:

We vinden dat de commissie Kijken een goede analyse geeft van de situatie van het politiebestedel op dit moment en van hoe dat zo gekomen is. We herkennen het geschetste beeld. We hopen dat de Haagse politiek en de rijksoverheid lessen trekken uit de constatering van de commissie over de flinke prijs die betaald is voor het te hoge ambitieniveau. Politieke ambities zijn mooi, maar moeten in de praktijk wel realiseerbaar blijven. Dat blijkt maar al te zeer uit deze evaluatie. De regioburgemeesters hebben veel respect voor de politiemensen die tijdens de hervorming en alle onzekerheden die dat meebracht gewoon hun werk zijn blijven doen.

De nieuwe politieorganisatie is nu bijna vijf jaar geleden van start gegaan en het is eigenlijk te vroeg om te kunnen zeggen wat het effect is geweest van de komst van nationale politie voor de veiligheid. Dit is ook de constatering van de commissie. Wij zijn er niet op uit om het construct van de nationale politie nu weer ter discussie te stellen. Wel delen wij de visie van de commissie dat er op onderdelen binnen het bestel verbeteringen mogelijk en ook dringend noodzakelijk zijn. Sinds het ontstaan van de nationale politie is de balans te veel doorgeschooten naar het nationale niveau en daarom moet er meer lokale ruimte komen voor de politie en moet het gezag beter in positie komen. Wij zijn blij dat de commissie hiertoe concrete verbeteringsuggesties doet, want wij zien in onze dagelijkse praktijk de grote noodzaak tot doorontwikkeling van de politieorganisatie zodat er een betere balans ontstaat tussen lokaal en nationaal, tussen uniformiteit en flexibiliteit en er een betere verbinding ontstaat tussen gezag en beheer. Om deze balans te creëren is het noodzakelijk dat er meer ruimte wordt geboden voor sturing door het lokale gezag en dat de politiechefs / basisteamchefs daarbij beter in staat worden gesteld om – binnen kaders - ook beheersmatig te kunnen sturen. Dit is noodzakelijk zodat de politie in elke gemeente (groot en klein) onder gezag en onder regie van openbaar ministerie en burgemeesters en samen met de lokale partners onveiligheid kan blijven tegengaan op een manier die past bij de lokale omgeving en tegelijkertijd ook voldoende toegerust is om grote nieuwe ontwikkelingen als cybercrime, terrorisme en ondermijnende criminaliteit aan te kunnen pakken.

Reactie per aanbeveling:

1. Verbeter de balans in de verdeling van bevoegdheden en verantwoordelijkheden en tussen sturing en controle in het bestel. Ontvlecht daartoe de huidige verknoping van de rollen van de minister van opdrachtgever, elgenaar en toezichthouder;

Reactie:

Wij zien dit als een belangrijke aanbeveling. Ook wij zien dat er veel rollen bij de minister liggen en dat het effect hiervan is dat er te veel vanuit de rijksoverheid gestuurd wordt op wat en hoe de politie zaken moet doen terwijl de driehoek in het politiebestedel het centrale gremium is en blijft waar over de inzet van de politie wordt gesproken. De minister stuurt via zijn ministerie op de bedrijfsvoering, legt (te veel) nationale prioriteiten bij de politie neer, stuurt daarnaast op de 'hoe' vraag via beleidssturing en heeft ook nog gezag op een beperkt aantal taken van de politie (vreemdelingentaak en bewaken en beveiligen in het centrale domein). Om het bestel in balans te brengen is het belangrijk dat een ieder rolzuiver en rolvast handelt. Wij zien verder de volgende oplossingen:

20150821 09:24 0000

- Een mogelijkheid om rollen te scheiden zou kunnen zijn de verschillende landelijke rollen te beleggen bij verschillende ministers. Een minister die verantwoordelijk is voor het beheer van de politie zou niet tegelijkertijd ook een gezagsrol moeten hebben.
- Los van het voorgaande: de minister heeft op dit moment verschillende rollen en die houdt hij deels waarschijnlijk ook. Dat maakt het nodig dat de minister altijd duidelijk moet maken wanneer hij met welke pet acteert en dat hij zich daar ook aanspreekbaar in opstelt. Het gaat hier om rolvastheid voor alle partijen. Op lokaal niveau zijn het de driehoeken waar het gesprek moet worden gevoerd, daar ligt de basis van het politiebesteding en die basis moet versterkt worden. Op landelijk niveau wordt het gesprek gevoerd in het Landelijk Overleg Veiligheid en Politie (LOVP).
- Om de balans in het bestel te brengen en ruimte te hebben voor dat lokale niveau zal de minister ons inziens terughoudend moeten zijn bij het stellen van nationale prioriteiten en moet de positie van burgemeester als lokaal gezagsdrager nadrukkelijker de basis zijn. De lokale gezagsdriehoek hoort leidend te zijn voor de aansturing van de politie. Een nationale veiligheidsagenda moet daarom alleen die thema's bevatten waar een ieder van overtuigd is dat een landelijk gecoördineerde aanpak nodig is, zoals bijvoorbeeld bij de aanpak van cybercrime. Verder moeten minister en korpschef niet via hun lijnen sturen op de nationale prioriteiten, dit moeten zij overlaten aan de driehoek. In de gezagsdriehoek wordt bepaald of een nationaal aangewezen prioriteit in de betreffende gemeente ook daadwerkelijk speelt en aangepakt moet worden. Door terughoudend te zijn bij het stellen van nationale prioriteiten en ruimte te laten aan de gezagsdriehoek wordt er weer meer ruimte gecreëerd voor de lokale prioriteiten en kan het gezag, zowel in kleine als grote gemeenten, haar rol beter invullen.
- Minister en korpschef moeten verder terughoudend zijn met beleidsvorming op nationaal niveau. Regelmatig wordt het gezag lokaal geconfronteerd met gevolgen van nationale beleidskeuzes, die lokaal niet altijd effectief uitwerken. Buiten de veiligheidsagenda om worden nieuwe nationale prioriteiten geformuleerd en de politie wordt onder het mom van beleid opgedragen capaciteit vrij te maken voor de aanpak van problemen die niet door het gezag zijn geprioriteerd. Nationaal ingezet beleid bepaalt daarmee ongewenst de inzet. Dus niet alleen het beheer moet volgend zijn aan het gezag, maar ook het beleid moet aansluiten bij en ondersteunend zijn aan de prioritering door het gezag. Beleidskeuzes die de inzet van de politie raken, moeten in de lokale driehoek aan de orde komen, want daar horen de keuzes gemaakt te worden. Uiteindelijk is het het gezag dat bepaalt of de politie wel of niet op een bepaald veiligheidsprobleem wordt ingezet.
- Nationaal beleid dat door minister of korpschef echt noodzakelijk wordt gevonden zal in een vroeg stadium in het LOVP besproken moeten worden. De regioburgemeesters moeten in die gevallen ook de ruimte en tijd krijgen om de burgemeesters in de regio op hun standpunt te bevragen.

2. Geef de korpschef meer ruimte om beleids- en beheersmatige sturing te geven aan de politieorganisatie;

Reactie:

Wij vinden het belangrijk en ook noodzakelijk dat de politie lokaal de ruimte krijgt om beheersmatig het gezag te volgen. Hiervoor moet de korpschef meer ruimte krijgen op gebied van de bedrijfsvoering, maar daarbij is het een harde randvoorwaarde dat hij deze ruimte doorgeeft aan zijn politiechefs en basisteamchefs. Alleen dan leidt deze aanbeveling tot een organisatie die op het juiste niveau, namelijk lokaal, de juiste keuzes kan maken en kan er daadwerkelijk invulling worden gegeven aan het adagium beheer volgt gezag. Hierbij is een belangrijk opletpunt de democratische inbedding van de politie, die immers het monopolie heeft op de zwaarmacht. De minister blijft bij een nationaal georganiseerde

201 00 3 24 . 0 2 2 0 3 : 2 4 0 0 0 7

politie politiek-bestuurlijk eindverantwoordelijk voor het beheer van de politieorganisatie waarover hij verantwoording aflegt aan de Tweede Kamer. De minister legt over het beheer verantwoording af aan de Tweede Kamer. De burgemeester legt over het door hem/haar gevoerde gezag verantwoording af aan de gemeenteraad.

Tot slot de verdeling van de politiesterkte. Politiecapaciteit is een schaars goed. Politie en gezag moeten samen komen tot keuzes over de verdeling van die capaciteit binnen de eenheid, waarbij het gezag logischerwijs zoals in de wet opgenomen eindverantwoordelijke is en blijft voor de sterkteverdeling binnen de eenheid. Zaken die de sterkteverdeling bovenregionaal raken zullen in het LOVP besproken moeten worden.

3. Handhaaf het LOVP in zijn huidige vorm maar stel het onder voorzitterschap van een onafhankelijk voorzitter en zorg voor een eigenstandige positie van de korpschef. Het ministerie moet onverkort bij het overleg aanwezig zijn in zijn onderscheiden rollen. Het overleg van het LOVP met de minister kan enkele keren per jaar plaatsvinden;

Reactie:

Op lokaal niveau zijn het de driehoeken waar het gesprek moet worden gevoerd tussen gezag en politie en op landelijk niveau is dat het LOVP. De gezagsdriehoek is en blijft echter het sturingsgremium waar de keuzes worden gemaakt over de inzet van de politie.

Het LOVP moet landelijk het overleg zijn waar vanuit een gezamenlijk partnership gesproken wordt over onderwerpen waar het gezag en het beheer elkaar raken en waar gesproken wordt over het al dan niet wenselijk zijn van harmonisatie van beleid. Het moet het gezaghebbende gremium worden waar lokaal bestuur, politie, OM en Rijk elkaar vinden en waar op inhoud en vanuit een gezamenlijke drive voor het veiliger maken van Nederland van gedachten gewisseld wordt. Naast de soms vanuit de politiewet noodzakelijke formele besluitvorming moet het 'het' gremium zijn waar over probleemanalyses, maatschappelijke trends, zorgen, voorliggende dilemma's etc. kan worden gesproken, zonder dat op voorhand al een pasklare oplossing is bedacht. Alle partijen kunnen onderwerpen agenderen en veto's bestaan niet. Diverse burgemeesters vragen bij de schriftelijke consultatie die is uitgevoerd aandacht voor versteviging van de verbinding tussen de LOVP en andere burgemeesters. De regioburgemeesters spreken in het LOVP mede namens de burgemeesters in hun regio. Dat betekent dat er voor de regioburgemeesters ook voldoende ruimte en tijd moet zijn om zaken in de eigen regio voor te bespreken.

Op zich kunnen wij ons vinden in het voorstel dat het LOVP een onafhankelijk technisch voorzitter krijgt, waarbij het net zo belangrijk is dat deze ondersteund wordt door een onafhankelijk secretaris, die er voor zorgt dat er een door alle partijen gedragen overlegagenda komt. In onze ogen kan dit zeker de werking van het LOVP verbeteren. Wij denken dat aanvullend, om invulling te kunnen geven aan het adagium beheer volgt gezag, het belangrijk is dat de gezagen meer invloed krijgen op keuzes ten aanzien van het beheer van politie. Dit betekent dat meer dan nu ook gehoor gegeven moet worden aan de standpunten die in het LOVP door de gezagen zijn ingenomen. Wij zijn van mening dat de Tweede Kamer door de minister moet worden geïnformeerd als er wordt afgeweken van de adviezen van de gezagen over beheersplan, begroting, ed.

In het advies van de commissie Kuyken wordt aangegeven dat het ministerie in zijn onderscheiden rollen bij het overleg aanwezig moet zijn. Wat ons betreft is de essentie, dat deze rollen in de wet bij de minister van J en V zijn belegd als politiek eindverantwoordelijke en niet bij het ministerie. Dat betekent dat de minister in het LOVP de gesprekspartner is en

moet zijn en dus standaard in het LOVP aanwezig zal moeten zijn. Hij is immers bestuurlijk verantwoordelijk voor de politieorganisatie en voor de beleidsontwikkeling door zijn departement. Het kan niet zo zijn dat het gezag in het LOVP over het beheer afspraken maakt met de korpschef of dat er afspraken worden gemaakt met de ambtelijke top van een ministerie, zonder dat deze worden gedekt door de politiek-bestuurlijke verantwoordelijke. Daarnaast kunnen afhankelijk van de besproken onderwerpen ook andere ministers aan het overleg deelnemen.

4. Stippel in overleg met de korpschef en vakbonden een routekaart uit voor overdracht van bevoegdheid tot voeren van het cao-overleg;

Reactie:

Prima aanbeveling

5. Ontwerp een effectiever toezichtregime.
  - A) Beëindig de commissie van toezicht op beheer en de review board ICT en vervang dit door 1 robuust audit comité met externe leden die over de volle breedte van het beheer kritisch meekijkt en adviseert.
  - B) Reduceer het aantal ad hoc onderzoeken.
  - C) Bevorder dat publieke verantwoording zoveel mogelijk loopt via relevante politiek-bestuurlijke (Tweede Kamer en gemeenteraad), juridische (klachtenregeling, rechter) en professionele (briefings en debriefings) gremia.

Reactie:

- A) Prima als er 1 audit commissie komt. Laat benoeming van leden niet via korpsleiding of ministerie lopen, maar zorg voor echte onafhankelijkheid. Laat bijvoorbeeld de Tweede Kamer de benoeming doen.
  - B) De zwaarmacht is een kostbaar bezit. Onafhankelijk (wetenschappelijke) onderzoeken zijn en blijven nodig om naast auditcommissie, interne evaluatie, Algemene Rekenkamer en democratisch toezicht de organisatie scherp te houden. Ook als het ad hoc onderzoeken zijn.
  - C) Daarnaast moet het ook lokaal mogelijk blijven om onderzoek te doen, bijvoorbeeld als de gemeenteraad hier om vraagt. Op dit punt delen wij het advies niet. Zorg dat er helderheid is aan wie er wat gerapporteerd wordt. Daarbij moeten de formele verantwoordelijkheden gevolgd worden. Indien de verantwoordelijkheid lokaal ligt dan moet de verantwoording ook lokaal plaatsvinden aan de gemeenteraad.
6. Voorkom dat er sluipenderwijs een nieuwe lokale politielag ontstaat. Politie moet regie houden op het toezicht in de openbare ruimte en de verbinding tussen verschillende vormen van veiligheidszorg, ook door BOA's en particuliere beveiligers, organiseren.

Reactie:

Op lokaal niveau is er over het algemeen sprake van een goede en gelijkwaardige samenwerking tussen politie en boa's die in de openbare ruimte werkzaam zijn. De politie legt hierbij de focus op de bescherming van de openbare orde en veiligheid en de gemeentelijke boa's leggen de focus op de bescherming van de leefbaarheid in de woon- en leefomgeving. Deze boa's openbare ruimte (domein 1) worden gefinancierd door gemeenten en de gemeenten bepalen – in overleg met de lokale driehoekspartners – voor welke prioriteiten de boa's gekoppeld aan de prioriteiten van de politie worden ingezet. Er is geenszins sprake van een nieuwe lokale politielag. In het Strategisch Beraad Veiligheid is in het voorjaar van 2017 tussen VNG en minister de afspraak gemaakt dat de term

20180321 022 00:24 0000

'operationele regie' achterhaald is en dat er sprake moet zijn van operationele samenwerking op gelijkwaardige basis tussen politie en boa's. De Boa-beleidsregels zijn hierop medio 2017 aangepast.

Vanuit diverse burgemeesters wordt wel gewaarschuwd dat door de beperkte beschikbaarheid van de wijkagent gemeenten zich soms genoodzaakt zien om de boa's in te zetten bij de taakuitvoering van de politie. Wanneer dit niet verandert kan inderdaad sluipenderwijs de boa's steeds meer op de politie gaan lijken, terwijl boa's als aanvulling gelden op de wettelijke taken die de politie behoort uit te voeren.

Ook wijzen diverse burgemeesters op het belang van verbetering van de samenwerking tussen politie en boa's.

7. Licht de territoriale structuren van het politiekorps door, grondiger dan in dit onderzoek mogelijk was. Aandachtspunten zijn: de betekenis van eenheidsniveau in de sturing van de operationele capaciteit, de omvang van de basisteams, de betekenis van het districtsniveau voor afstemming, erkenning van diegene die daadwerkelijk leiding geven en zorgen dat ze daar ook de middelen en mogelijkheden voor hebben;

Reactie:

Het rapport Kijken geeft aan dat er door de vorming van robuuste basisteams een grotere afstand is ontstaan tussen de burgers en de politie. Ook wordt geconstateerd dat het eenheidsniveau niet aansluit bij de bestuurlijke indeling in Nederland. Wij herkennen op zich deze constatering en mogelijk moet dat op termijn leiden tot aanpassing van de omvang van het basisteamniveau en moet er goed gekeken worden naar districts-eenheidsniveau. Echter op korte en middellange termijn willen wij dat eerst de organisatie tot rust komt. Er is nu geen behoefte aan een grootscheepse volgende nationale reorganisatie. Wij stellen voor dat dit wordt meegenomen in de volgende evaluatie (zoals gesteld onder advies 12). Wel moet er natuurlijk ruimte zijn om aanpassingen in de territoriale indeling of in omvang van een basisteam te doen als in een regio betrokken gezag en politie het hier met elkaar over eens zijn.

Wij steunen het advies dat leidinggevend en met name die van de basisteams meer erkenning moeten krijgen en meer middelen en bevoegdheden. Wij vinden het randvoorwaardelijk dat basisteamchefs, districtchefs en eenheidschefs eigen financiële en personele bevoegdheden krijgen zodat zij de ruimte hebben beheersmatig het gezag te volgen. Hier wordt nu al enige tijd over gesproken en wij zijn van mening dat er nu snel een kanteling in de interne organisatie en de administratieve systemen van de politie moet worden gemaakt zodat dit ook echt mogelijk wordt.

8. Schep ruimte voor flexibiliteit en maatwerk binnen de nationale kaders, niet alleen in de operatie maar ook in het beheer waarbij het professioneel oordeel van eenheids- en teamchefs een plek heeft;

Reactie:

We steunen het advies om te komen tot meer ruimte voor maatwerk. De ene gemeente is de andere niet en het platteland is geen stad en de stad is geen platteland. De type problematiek, cultuur en afstanden verschillen sterk en vragen ook om een op het gebied toegepaste politie-inzet. Dit vraagt ook een op het gebied en problematiek toegepaste inrichting van het basisteam en de functies daarbinnen. Opties om te komen tot meer flexibiliteit in de ogen van de regioburgemeesters zijn:

- Het weghalen van interne regelgeving en kaders die het lokaal moeilijk maakt om effectief en onder verantwoordelijkheid van het gezag politiecapaciteit in te zetten;
  - Het flexibeler maken van arbeidsvoorwaarden. Zorg ook voor gericht ouderenbeleid en terugdringen ziekteverzuim zodat hier meer inzetbaarheid wordt georganiseerd.
  - Het flexibeler maken van het politieonderwijs zodat makkelijker en sneller nieuwe kennis en expertise kan worden binnen gehaald bijvoorbeeld via zij-instroom of door strategische partnerships met regulier onderwijs aan te gaan of door meer ruimte om tijdelijk expertise in te huren; een flexibeler en modulair opleidingsaanbod zodat er meer en sneller trainingen aan zittend personeel kan worden gegeven bij nieuwe maatschappelijke ontwikkelingen. Daarbij moet ook regionaal maatwerk nodig zijn. En verder het verkorten van de duur van de opleiding voor nieuwe medewerkers.
  - Meer ruimte voor de politie om lokaal in verschillende ketens (en niet alleen de strafrechtsketen) samen te werken op een wijze die aansluit bij de lokale vraagstukken en de wijze waarop de partners zich hebben georganiseerd. Dit betekent minder landelijke kaders, meer ruimte om informatie te kunnen delen binnen de verschillende ketens (hiertoe is wetgeving nodig), goede ondersteuning door ICT, beperken aantal landelijke prestatieafspraken en zorgen dat prestatieafspraken bijdragen aan integraal werken.
  - Meer budgettaire en personele ruimte voor basisteams/districtchefs en eenheidschefs en een interne organisatie die deze verantwoordelijkheden ondersteunt.
  - Het niet meetellen van aspiranten in de formatie.
9. Richt in en positioneer op het hoogste niveau een monitoring en evaluatie-eenheid. Deze moet systematisch informatie gaan verzamelen en analyseren over de ontwikkeling van criminaliteit en veiligheid met oog voor het dark number problematiek en moet de (al dan niet causale) relatie onderzoeken tussen politieoptreden en deze ontwikkelingen. Deze inzichten moeten vervolgens gebruikt worden bij de sturing op de politie.

Reactie:

Het is goed als het gezag meer sturingsinformatie krijgt van de politie. Daartoe is het nodig dat zo laag mogelijk in de organisatie de juiste informatie beschikbaar is en dat er maatwerk is in deze informatie. De focus moet liggen op goede en tijdige lokale sturingsinformatie en dit moet niet worden overschaduwed door de nadruk op sturingsinformatie op landelijk niveau. De vraag is daarom of een monitoring en evaluatie-eenheid op landelijk niveau moet worden gepositioneerd of dat het juist dicht bij de uitvoering en bij het gezag moet worden georganiseerd. Het inrichten van een monitor-unit moet verder niet leiden tot een veelheid aan interne of externe nationale sturingsindicatoren die de operationele en professionele ruimte op straat verder beperkt. Burgemeesters wijzen hierbij op het risico van te veel focus op afrekenbaarheid zonder al te veel oog voor kwaliteit.

In het kader van informatie-uitwisseling op lokaal niveau wordt door burgemeesters aandacht gevraagd voor het probleem van informatie-uitwisseling tussen partners. De tijd en energie die nu gestoken moet worden in dit vraagstuk en de omwegen die soms bewandeld moeten worden leiden af van de vaak urgente vraagstukken waarvoor we met elkaar staan.

10. Maak van de nationale politie in de komende jaren ook echt een 'nationale' institutie. De politie is van iedereen, het moet een gezamenlijk bestuurde maatschappelijke responsieve nationale publieke institutie worden.

Reactie:

Wij zijn van met de commissie van mening dat de politie een institutie moet zijn van ons allen die acteert in heel Nederland zowel nationaal, regionaal als lokaal.

11. Articuleer en accepteer gedeelde basisprincipes voor sturing en ontwikkeling, door:

- Gezamenlijke regie en koersbepaling
- Bestuurlijk-justitieel evenwicht
- Centraal-decentraal evenwicht
- Evenwicht tussen Politie en andere toezichthouders en beveiligers
- Professionele ruimte voor politieelers
- Transparantie: proactief, consequent en zinvol
- Actieve verantwoording

Reactie:

De burgemeesters delen het belang van een gedeelde visie op de politieorganisatie, waarbij zaken als balans tussen preventie en repressie, opsporing en handhaving, centraal en decentraal. Er is in dit kader oa aandacht gevraagd voor:

- De vraag of de politie voldoende is toegerust op de uitdagingen die nieuwe ontwikkelingen in de maatschappij meebrengen en de rol van het politieonderwijs daarbij.
- Het belang dat er voldoende politiemensen worden opgeleid om nu en in de toekomst te kunnen spreken van een robuuste politieorganisatie.
- Het belang van digitale dienstverlening wordt onderkend maar dat mag niet ten kosten gaan van nabijheid van de politie in de samenleving.
- Er zal meer geredeneerd moeten worden vanuit de samenleving: wat kan die zelf, hoe weerbaar en veerkrachtig is de wijk, het dorp, de buurt, en van daaruit de vraag stellen aan de politie, in samenwerking met alle sociale, toezichthoudende en andere organisaties, wat de fundamentele meerwaarde van de politie daarop volgend moet zijn.
- Er wordt verder nadrukkelijk door meerdere burgemeesters aandacht gevraagd voor de preventieve en kwalitatieve kant van het werk van de politie. Deze kant is sterk aan onderwaardering onderhevig, doordat er te veel naar kwantitatieve resultaten wordt gekeken.
- Er wordt gewaarschuwd dat actieve verantwoording niet moet doorslaan tot te veel top down focus op afrekenbaarheid.

12. Voer over vijf jaar opnieuw een systeemevaluatie uit.

Reactie:

Prima aanbeveling.

